

Ateria- ja puhdistuspalvelut Pohjanmaan hyvinvointialueella 2023

Aluehallitus 29.08.2022 § 88
1923/00.01.02/2022

Valmistelija Berg Päivi

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 623, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Ateria- ja puhdistuspalvelut ovat hyvinvointialueen ydintoimintaa tukevia tukitoimintoja. Pohjanmaan hyvinvointialue ei itse tuota näitä palveluita. Hyvinvointialueen kuntayhtymä hankkii 2022 aikana sosiaali- ja terveydenhuollon ateria- ja puhdistuspalvelut kahden in-house yhtiön kautta tai ostamalla palvelun suoraan kunnalta tai kunnan kilpailuttamalta toimijalta. Hyvinvointialuelainsäädäntö edellyttää muutoksia tukipalveluiden organisointiin itsehallinnollisten hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa 2023.

Hyvinvointialuelainsäädännön ja hankintalainsäädännön myötä hyvinvointialueiden vaihtoehtona on 1) tuottaa palvelu itse 2) hankkia palvelu in-house yhtiön kautta tai 3) kilpailuttaa palvelut markkinoilla. Kunnat eivät 1.1.2023 alkaen saa tuottaa hyvinvointialueelle sosiaali- ja terveyspalveluihin ja pelastuspalveluiden liittyviä ateria- ja/tai puhdistuspalveluita huomioimatta hankintalainsäädännön rajauksia ja yhtiöittämisveloitetta.

Lakiesitys vuoden siirtymäajasta tukipalvelujen hankkimisesta kunnilta on eduskunnassa hyväksytty ja astui voimaan 25.5.2022. Siirtymäaikaa koskevassa erityissäännöksessä 69 a § on täsmennys, jonka mukaan hyvinvointialueet voivat ostaa palvelua kunnilta siirtymävuoden 2023 aikana, mikäli palvelun hankinta alittaa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 26 §:ssä tarkoitetun EU-kynnysarvon. EU-kynnysarvo palveluiden osalta on 215 000 €.

Käytännössä vaihtoehtona on Pohjanmaan hyvinvointialueen tahtotilan mukaan ensisijaisesti vaihtoehto kaksi, sillä poikkeuksella, että Kruunupyssä on yksityinen palveluntuottaja. Laihialla ateriapalvelut ja osin siivouspalvelut tuottaa yksityinen palveluntuottaja.

Kuntien kanssa on vuoden 2022 aikana käyty useampaan otteeseen keskustelua ateria- ja puhdistuspalveluiden organisoinnista 2023 alkaen. Kuntien kanssa pidettiin keskustelutilaisuus ateria- ja puhdistuspalveluihin liittyen 21.6.2022. Tuolloin todettiin, että niissä kunnissa, joita ateria- ja puhdistuspalveluita on toteutettu omana toimintana hyvinvointikuntayhtymälle ja 2023 käynnistyvälle hyvinvointialueelle, tulee tehdä ratkaisu jatkotoimenpiteistä syksyn aikana. Koordinaationeuvottelukunnassa 16.8.2022 sovittiin, että kuntien on ilmoitettava viimeistään 28.8.2022 Pohjanmaan hyvinvointialueelle, millaisia jatkotoimenpiteitä ko. kunnat tekevät.

Vaasa ja Pietarsaari hoitavat ateria- ja puhdistuspalvelut jo tässä vaiheessa in-house yhtiön kautta (TeeSe Botnia Oy ja Alerte Oy). Kruunupyssä on yksityinen palveluntuottaja, jonka kanssa tehty palvelusopimus siirtyy hyvinvointialueelle, kuten myös Laihian ateria- ja siivouspalvelut siltä osin kun niitä ei hoideta in-house yhtiön kautta. Mustasaari ja Maalahti ovat käynnistäneet omat prosessinsa TeeSe Botnia Oy:n kanssa. Vöyrin, Pedersören ja Luodon osalta valittu ratkaisu ei vielä ole tiedossa.

Kaskisten kaupunki, Kristiinankaupunki, Närpiö ja Korsnäs ovat lähestyneet Pohjanmaan hyvinvointialuetta aiesopimuksella, jossa esitetään kolmannen in-house yhtiön perustamista. In-house yhtiön osakkaina olisivat edellä mainitut tahot ja Pohjanmaan hyvinvointialue. Perustettavan yhtiön on ajateltu palvelevan Pohjanmaan hyvinvointialuetta ja hankintalain puitteissa ulkoisia tahoja. Osakaskunnat ja kaupungit

jatkaisivat koulujen ja päiväkotien puhdistus- ja ruokapalvelujen tuottamista itsenäisesti eli ei perustettavan yhtiön kautta.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdotta, että hallitus käy keskustelua ja päättää jatkoaskelista hyvinvointialueen ateria- ja puhdistuspalveluiden organisoinnista 2023.

Päätös:

Hyvinvointialuejohtaja muutti valmisteluaan niin, että aiesopimusta hyvinvointialueen kolmannesta in-house-yhtiöstä ei käsitellä tässä pykälässä. Hallitus keskusteli yleisesti jatkotoimista, joihin ryhdytään hyvinvointialueen ateria- ja puhdistuspalveluiden organisoimiseksi 2023.

Hyvinvointialueen osalta asiaa valmistelevat hallintojohtaja Linda Jakobsson-Pada ja palvelupäällikkö Kirsti Mylläri. Yksi osa valmistelua on ulkopuolisen tahon tekemä selvitys.